

Wymagania edukacyjne z geografii w klasie VII

Po ukończeniu klasy siódmej uczeń:

1. Środowisko przyrodnicze Polski:

- wskazuje na mapie granicę między Europą a Azją,
- określa położenie fizycznogeograficzne i polityczne Polski,
- odczytuje współrzędne geograficzne wybranych punktów na mapie Polski i Europy,
- na podstawie podanych współrzędnych geograficznych wskazuje skrajne punkty Polski i Europy,
- wskazuje na mapie przebieg granic Polski (w tym morskich wód wewnętrznych),
- przedstawia wpływ ruchów górotwórczych i zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski,
- wskazuje na mapie rozmieszczenie głównych rodzajów surowców mineralnych Polski oraz omawia ich znaczenie gospodarcze,
- rozumie różnicę między klimatem a pogodą,
- wymienia czynniki klimatotwórcze,
- charakteryzuje elementy klimatu Polski (m.in. temperaturę powietrza, opady i wiatry) oraz długość okresu wegetacyjnego,
- wyszukuje i prezentuje informacje z zakresu prognozowania pogody i zmian klimatu Polski oraz wyjaśnia wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę,
- charakteryzuje systemy rzeczne Wisły i Odry,
- opisuje cechy oraz walory przyrodnicze Wisły i Odry,
- przedstawia metody ochrony przeciwpowodziowej,
- analizuje i porównuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej oraz określa wpływ zabudowy obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na występowanie i skutki powodzi na przykładzie Dolnego Śląska i Małopolski,
- wyróżnia najważniejsze cechy gleb charakterystycznych dla obszaru Polski,
- wskazuje rozmieszczenie gleb na mapie Polski,
- rozróżnia główne rodzaje lasów w Polsce (na podstawie filmu, ilustracji lub w terenie),
- wskazuje na mapie parki narodowe,
- podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody występujących na obszarze regionu, w którym mieszka,
- podaje argumenty za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego,
- przyjmuje postawę współodpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego Polski.

2. Ludność i urbanizacja w Polsce

- określa położenie polityczne Polski,
- omawia podział administracyjny Polski,
- podaje nazwy województw i ich stolic oraz wskazuje je na mapie,
- charakteryzuje zmiany liczby ludności Polski i Europy po 1945 r. na podstawie danych statystycznych i map,
- odczytuje z tabel i diagramów dane dotyczące liczby urodzeń, zgonów i przyrostu naturalnego, a następnie analizuje je i formułuje wnioski na ich podstawie,
- analizuje piramidę wieku i płci,
- porównuje zmiany w przyroście naturalnym i rzeczywistym ludności w Polsce i wybranych krajach Europy,
- podaje główne przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce,
- wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku i zmiany w zaludnieniu na obszarach wiejskich na przykładach wybranych gmin województwa zachodniopomorskiego i podlaskiego,
- określa różnicę w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i wybranych państwach europejskich,
- analizuje poziom urbanizacji w Polsce i w Europie,
- analizuje rozmieszczenie i wielkość miast w Polsce,
- identyfikuje przyczyny rozwoju największych polskich miast,
- identyfikuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami w strefach podmiejskich w zakresie użytkowania i zagospodarowania terenu oraz stylu zabudowy na przykładzie obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa,
- porównuje i wyjaśnia zróżnicowanie narodowościowe, etniczne oraz wyznaniowe ludności Polski,
- wykazuje znaczenie poszczególnych sektorów gospodarki w rozwoju kraju,
- określa różnice w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i w wybranych państwach europejskich,
- analizuje poziom urbanizacji w Polsce i w Europie na podstawie danych statystycznych,
- analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce,
- identyfikuje przyczyny rozwoju największych polskich miast,

3. Rolnictwo i przemysł Polski

- opisuje przyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce,
- opisuje pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce,
- przedstawia na podstawie map przestrzenne zróżnicowanie głównych upraw i chowu zwierząt w Polsce oraz ich znaczenie gospodarcze,
- wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski,

- wykazuje wpływ przemian gospodarczych w Polsce po 1989 r. na zmiany zatrudnienia na przykładzie konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej,
- wykazuje znaczenie poszczególnych sektorów gospodarki w rozwoju kraju,
- wymienia źródła energii,
- analizuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł nieodnawialnych i odnawialnych lub ograniczające tę produkcję,
- określa wpływ warunków przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój energetyki na przykładzie województw pomorskiego i łódzkiego,

4. Usługi w Polsce

- podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce,
 - identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta,
- charakteryzuje na podstawie różnych źródeł wybrane regiony turystyczne Polski,
- ocenia atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski,
- charakteryzuje wybrane polskie obiekty z Listy UNESCO i wskazuje je na mapie,
- określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku na rozwój turystyki na tym obszarze,
- określa wpływ dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tym obszarze, \
- wymienia najważniejsze walory turystyczne wybrzeża Bałtyku,
- wymienia najważniejsze walory turystyczne Małopolski,
- analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie,
- podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej,
- podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego.

5. Mój region i moja mała ojczyzna

- wskazuje położenie swojego regionu geograficznego na mapie Polski,
- przedstawia źródła informacji o swoim regionie,
- charakteryzuje środowisko przyrodnicze własnego regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych,
- określa obszar utożsamiany z małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym,
- przedstawia źródła informacji o swojej małej ojczyźnie,
- rozpoznaje w terenie główne obiekty charakterystyczne dla małej ojczyzny i decydujące o jej atrakcyjności,
- przedstawia w dowolnej formie atrakcyjność małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach,

- projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności,
- identyfikuje się z małą ojczyzną i czuje się współodpowiedzialny za kształtowanie ładu przestrzennego oraz za jej rozwój,
- projektuje trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie na podstawie wyszukanych źródeł informacji.

Uczeń opanował następujące umiejętności:

- prowadzenie obserwacji i pomiarów w terenie, analizuje pozyskane dane i formułuje wniosków na ich podstawie,
- korzysta z planów, map, fotografii, rysunków, wykresów, diagramów, danych statystycznych, tekstów źródłowych oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych,
- interpretuje mapy różnej treści,
- stawia pytania oraz proponuje rozwiązania problemów dotyczących środowiska geograficznego,
- wykorzystuje zdobytą wiedzę i umiejętności geograficzne w życiu codziennym.

Ocenę celującą może otrzymać uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony w podstawie programowej,
- prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią geograficzną, konstruuje logiczne, spójne treści wypowiedzi, ilustruje je licznymi przykładami, schematami, rysunkami,
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia,
- biegle i twórczo posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów praktycznych i teoretycznych, proponuje rozwiązania nietypowe, wykonuje zadania dodatkowe,
- potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych – formułuje problemy i hipotezy oraz weryfikuje je na drodze eksperymentalnej i teoretycznej,
- wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,

Ocenę bardzo dobrą może otrzymać uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określone programem nauczania na danym etapie edukacyjnym,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, posiada wiedzę do rozwiązywania zadań trudnych i problemów w nowych sytuacjach, czasami korzystając z pytań naprowadzających formułowanych przez nauczyciela,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,

Ocenę dobłą może otrzymać uczeń, który:

- opanował w dużym stopniu zakres wiedzy i umiejętności określone programem nauczania na danym etapie edukacyjnym,
- poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne przy zastosowaniu pytań pomocniczych formułowanych przez nauczyciela,
- udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
- zazwyczaj aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,

Ocenę dostateczną może otrzymać uczeń, który:

- opanował w stopniu podstawowym zakres wiedzy i umiejętności określone programem nauczania na danym etapie edukacyjnym,
- poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
- stara się aktywnie uczestniczyć w procesie lekcyjnym, nauczyciel docenia zaangażowanie ucznia i wkład pracy podczas realizacji zadania.

Ocenę dopuszczającą może otrzymać uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu podstaw programowych, które nie przekreślają możliwości uzyskania podstawowej wiedzy z przedmiotu, opanował wiadomości i umiejętności niezbędne w dalszej nauce przedmiotu,
- rozwiązuje zadania teoretyczne lub praktyczne o małym stopniu trudności.

Ocenę niedostateczną może otrzymać uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi rozwiązywać zadań teoretycznych i praktycznych o elementarnym stopniu trudności.
- nie podejmuje próby rozwiązania problemów o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych:

Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie:

- wiadomości,
- umiejętności,
- postawy.

Formy aktywności ucznia podlegające ocenie:

- Prace pisemne – sprawdziany i kartkówki.
- Odpowiedzi ustne.
- Praca w grupach.
- Praca z mapą.
- Indywidualna praca ucznia w trakcie lekcji.
- Aktywność w czasie lekcji i działalność pozalekcyjna – konkursy, udział w akcjach ekologicznych itp.